

Tijdschrift
voor

Lichamelijke Opvoeding

Vakblad voor
gekwalificeerden
in de LO & Sport,
trainers en
jeugd sportbegeleiders

www.bvlo.be

BOND VOOR LICHAAMELIJKE OPVOEDING VZW

Trimestriële tijdschrift nr. 4 - 2015 - okt - nov - dec - Aflevering 248 - Erkenningsnummer: P409677 - Afgiftekantoor Gent X

Meer LO op school? Het kan!

CAMPUS IMPULS, WAAR ONDERWIJS VERSTREKKEN EEN ROEPING IS NAAR HET SECUNDAIR

SOPHIE VAN AELST
Communicatie BVLO

“ LEERKRACHT LO WORDEN,
HET IS EEN ROEPING ”

Inleiding

We kregen op de redactie een tip binnen om voor deze rubriek eens langs te gaan bij de LO-vakgroep van Campus Impuls in Oostakker. Deze pril opgestarte campus van de GO-Reynaertschool is een OV4 type 9-school die zich richt op jongeren met Autisme Spectrum Stoornissen (ASS). Aan deze leerlingen Lichamelijke Opvoeding geven, dat vraagt zeker en vast een speciale aanpak. Zodus, Uustakker, here we come!

Donderdag 29 oktober 2015, tijdens de middagpauze, stap ik het schooldomein op. Er klinkt muziek uit een klas, enkele leerlingen zijn druk bezig in de moestuin en een heel aantal jongens + één opvallend meisje zijn aan het basketten. Een attente jongeman komt naar me toe en vraagt of ik iets zoek. Jawel, ik heb een afspraak met Sven De Wilde, leerkracht LO. Als ik in de juiste richting kijk, kan ik hem niet missen met zijn bijna twee meter, schat ik. Onmiddellijk neemt Sven me

mee in zijn LO-verhaal, geeft uitleg en cijfers, toont lesfiches en overstelpt mij met info en voorbeelden. Nog vóór ik mijn pen heb bvengehaald, ken ik zijn visie op Lichamelijke Opvoeding, en ik voel meteen zijn liefde voor het vak, zijn vak.

Wat een supergevoel is dat toch altijd, die gedrevenheid voelen, die passie, ik ben hier echt wel aan het juiste adres!

Beetje historiek

In het schooljaar van 2006-2007 werd een lagere school uitgebouwd voor leerlingen met een diagnose autisme. De vraag naar deze specifieke onderwijsaanpak groeide gestaag. Al snel telde de school 100 leerlingen en ontstond de idee om deze leerlingen met een normaal tot hogere cognitieve begaafdheid, die de overstap moesten maken naar het secundair

▼ FIGUUR 1

	Zelfevaluatie Samenwerken	Naam:	
		Klas:	
		Datum:	
Je hebt 3 lessen lang geoefend aan de (loop)overslag. Hieronder vind je een opsomming van gedragingen in verband met goed of slecht samenwerken. Noteer of je Altijd, Soms of Nooit deze gedragingen vertoont.			
		altijd	soms
Taakgerichtheid			
leeft door de leerkracht opgestelde afspraken, oefen- en spelregels na.			
past de basisregels van houdings- en rugscholing spontaan toe			
overlegt, maakt afspraken, werkt samen			
bouwt en bergt zelfstandig materiaal zorgzaam en met respect op			
brengt waardering op voor elkaars mogelijkheden en houdt rekening met individuele verschillen			
aanvaardt in bewegingssituaties de eigen mogelijkheden en talenten.			
Past hygiënische basisregels spontaan toe.			
toont inzet en volharding om grenzen te verleggen			
herkent en reageert gepast op onveilige situaties			
neemt zijn verantwoordelijkheid op t.a.v. het toepassen van afspraken en spelregels.			
helpt en ondersteunt medeleerlingen in welbepaalde bewegingssituaties onder begeleiding van de leerkracht			
voert geleerde vaardigheden uit met anderen.			
gaat bij zichzelf na of hij vorderingen maakt			
geeft aan waarom een bewegingsopdracht wel of niet lukt op basis van een beperkt aantal afgesproken criteria bij zichzelf en anderen			

onderwijs, meer perspectief en mogelijkheden te geven. Tijdens het schooljaar 2009-2010 startten onder leiding van mevr. Wendy Dossche Vandevoorde en mevr. Vanessa Reygaert de inhoudelijke gesprekken, het bepalen van de beleidlijnen en de concrete realisaties in een totaalproject. Er was ook een nauwe samenwerking met CLB-stafleden Geert Croo en Katrien Demuyndt. Verder was er contact met mevr. Marijke Eeckhout, directeur Reynaertschool, om de onderwijsrichting concreet uit te bouwen. Een nieuwe werking op niveau secundair onderwijs voor leerlingen binnen de opleidingsvorm 9 werd geboren en kreeg de naam 'Campus Impuls'.

Op 1 september 2010 startte Campus Impuls in Merelbeke en het werd een enorm succes met al snel een wachtlijst die het volgende schooljaar resulteerde in een tweede vestigingsplaats in Oostakker. Campus Impuls bestaat ondertussen uit zes leerjaren en biedt in de specifieke studierichtingen (BSO, TSO en ASO) dezelfde onderwijsvakken en onderwijsniveaus als het reguliere onderwijs.

Tijd voor LO

Sven De Wilde was er van bij het begin van Impuls bij. "Ik was leerkracht LO in het buitengewoon onderwijs, nl. in de OV2-Reynaertschool op dezelfde Campus in Oostakker. De school verstrekt onderwijs voor jongeren (13-21 jaar) met een matig mentale handicap (type 2), een lichte karakteriële stoornis (type 3), een fysieke handicap (type 4) en kinderen met ASS. Daar had ik al heel wat ervaring opgedaan en mij ingewerkt in een aanpak die in de opleiding niet voldoende aan bod (kan) komen.

Observatiekaart					
Afstoot in minitramp	Handenstand op plt	Kaatsende handensteun	vormspanningsbehoud armen opwaarts ganse beweging	Blijven kijken naar handen	Aantal uitvoeringen
1					
2					
3					

	Zelfevaluatie Samenwerken		
een kruisje in de kolom die voor jou van toepassing is	Akkoord	Gedeeltelijk akkoord	Niet akkoord
Ik ben tevreden over mijn bijdrage als			
Beweger: ik oefende intens			
Helper: ik beveiligde correct en op een gedoseerde wijze ik gaf nuttige tips.			
Ik ben tevreden over mijn leerproces			
Ik heb mijn overslag verbeterd			
Ik kan nu goed helpen			
Ik zie fouten in uitvoering en helpen			
Door het noteren van de aandachtspunten heb ik mijn eigen gedrag (helpen, uitvoeren) bijgestuurd.			
Ik ben tevreden over mijn wijze van samenwerken			
Ik heb ervaren dat samenwerken in vaste groepjes interessant is.			
o Ik heb rekening gehouden met de wensen van mijn teamgenoten.			
Ik heb rekening gehouden met de mogelijkheden van mijn teamgenoten.			
Functioneren in groep			
Iedereen luisterde			
Iedereen kon zijn inbreng leveren (helpen, tips geven).			
o Er werd rekening gehouden met elk groepslid.			
Elk teamlid zette zich optimaal in.			

Helper

- Wees ernstig, het lukken ligt deels in jouw handen!
- Grijp met de afgesproken greep!
- Een goede helper is herkenbaar aan het feit dat hij nog vast heeft als de uitvoering afgelopen is!
- Verplaats je mee met de uitvoerder!
- Pas je intensiteit van helpen aan de mogelijkheden van uitvoerder aan!

Uitvoerder

- Voet ver, handen ver!
- Duw af van zodra je de mat raakt!
- Hou je benen voor- achterwaarts gespreid!
- De armen blijven hoog naast de oren tijdens heel de uitvoering!
- Blijf naar je handen kijken na het kaatsen.
- Doseer je voorwaartse verplaatsing zodat je de helpers niet onder de voet loopt!

Observator

- Wees alert en grijp in vóór het gevaarlijk wordt.
- Als het goed is, zeg het ook!
- Beperk je feedback tot het essentiële!

Trouwens, bij de start van Impuls hebben we met een aantal leerkrachten wel een opleiding rond autismespectrumstoornissen gevolgd, heel erg nuttig!", zo start Sven zijn verhaal.

We stappen met de klasgroep van 4ASO naar de klas om hun sporttenu op te halen en wandelen van daar naar sporthal Wolfput. Elf jongens en één meisje telt de klas. Niettegenstaande hun leerkracht al had uitgelegd dat er iemand kwam voor een reportage, vragen enkele leerlingen waar om ik er ben en wat ik ga doen. Twee onder hen willen liever niet op de foto... 'omdat mijn haar niet goed ligt mevrouw' ... waar we dan ook rekening mee houden.

Eenmaal aan de sporthal doen de leerlingen precies wat van hen verwacht wordt. "Ze kennen het systeem en voelen zich er comfortabel bij. Hier val hun autisme zeker niet op", legt Sven uit. In het eerste zaaldeel staat een hele opstelling klaar. "In de voormiddag is er een andere klas geweest voor hetzelfde lesonderwerp en we mogen de toestellen laten staan", klinkt het. Bij het begin van de les leggen beide LO-leerkrachten Sven en Geraldine de kijkwijzers klaar en verwelkomen ze de leerlingen met een uitleg over de les aan de hand van het uitgedeelde oefeningenblad met onderwerp + tekening + duim omhoog en omlaag. "We gaan vandaag overslag oefenen, de eerste les in een reeks van drie", kondigt Sven aan. Er is geen oei of ai te horen, ik merk wel een uitzonderlijke gretigheid op, de leerlingen staan te trappelen om eraan te beginnen. De leerkrachten overlopen alle postjes (oefeningen) en beantwoorden de vragen. Tot slot krijgen de leerlingen een evaluatieblad mee. "Het is de bedoeling dat jullie de laatste les 'overslag' een zelfevaluatie invullen", geeft de leerkracht nog mee. Het document (zie figuur 1) bestaat uit drie delen: het eerste gaat over de taakgerichtheid van de

“ VOOR ONS LIGT KWALITEIT IN AUTHENTIEK ENGAGEMENT ”

leerling, een tweede deel geeft aan wat geobserveerd moet worden en een derde deel gaat over zelfevaluatie samenwerken.

Betrokkenheid met grote B

Nog vóór de les goed en wel gestart is, komt nog een derde leerkracht LO de sporthal binnen. "Ik ben vrij op dit moment, maar kom eens kijken hoe de leerlingen het ervan afbrengen bij deze toch wel uitdagende les", stelt Ann Dury. "Zijn aanpak (doelende op Sven, red.) is super, wat hij allemaal uitgewerkt heeft voor die gasten zeg, ongelooflijk! Als je spreekt over een gemotiveerde leerkracht, wel dan staat die voor je", verklapt ze.

Maar Sven De Wilde blijft heel bescheiden. "Ik vind dit normaal. Het is ook een wisselwerking. Als je er veel insteekt, krijg je veel terug. Onze leerlingen worden sterker, wij blijven hen boeien, zij zijn gemotiveerd, doen hun best, overtreffen hun verwachtingen. Dat alles tilt het niveau naar boven. Weet je dat ik met deze klas 4ASO een niveau bereik van een vijfde sporthumaniora", zegt de LO-leerkracht glunderend.

Evaluatie en Motivatie

"Trouwens het eerste wat ik heb afgeschafte, is het klassieke model van beoordelen, geen punten meer op mijn rapport! In eerste instantie zijn we overgeschakeld op een 5-puntschaal van slecht over zwak, voldoende en

goed tot zeer goed. Dit jaar gaan we nog verder en trekken we de kaart van de zelfevaluatie en de peer evaluatie. Ik vind het heel belangrijk hoe onze gasten functioneren in groep en hoe ze elkaar helpen en bijstaan, we focussen niet alleen op de uitvoering of op hun rol als uitvoerder.

Ik probeer ook heel veel te filmen, zodat ze zichzelf aan het werk zien. Met het programma "coach's eye" bijvoorbeeld, krijgen ze de kans om bv. na hun sprong de beelden vanuit verschillende hoeken en in drie tijdszones te bekijken. Heel leerrijk is dat, zeker voor onze leerlingen.

De missie van de leerkracht LO

"Ik vind het de taak van de leerkracht LO om de jongeren warm te maken voor sport en bewegen, hen aan te zetten tot een actieve levensstijl. Dát is onze missie. In de les LO moet je geen vervolmaking basket aanbieden of voetbaltechnische hoofdstandjes aanleren. Daarvoor zijn er sportclubs, ontdek interesse en eventueel talent en verwijst je leerlingen door naar de sportclub.

Daarom ook dat we hen trachten te boeien op verschillende manieren, ook buiten de les LO. We geven tijdens de middagpauze middags diverse workshops, waaronder eentje rond sport met een heel gevarieerd en soms zelfs vraaggestuurd aanbod. De leerlingen van de eerste graad doen hier verplicht aan mee. De ouderen

“ ONZE MISSIE: JONGEREN STIMULEREN TOT LEVENSLANG SPORTEN ”

Sociale verhalen

“Akkoord, we hebben hier wel de luxe dat we met twee leerkrachten een kleine groep kunnen begeleiden, maar de resultaten zijn er dan ook wel naar. Ik hoop dat dit mogelijk blijft, want onze leerlingen vragen wel degelijk een bijzondere aanpak. Het zijn een voor een sociale verhalen, die je moet leren lezen. Hier op school valt hun autisme niet op, maar ze krijgen hier dan ook tools aangereikt en ze kunnen een bepaald stramien volgen. Ik ben natuurlijk ook meegegroeid met de school en met de leerlingen. Gaandeweg ga je zaken aanpassen en uitwerken, maar toch.

Ga je met die gasten met het openbaar vervoer naar een adventure park in de Ardennen, dan herinner je je wel snel dat je met een bijzondere leerlingengroep op stap bent.”

kiezen, maar we kunnen steeds rekenen op een grote belangstelling. Deze middag telde ik er ongeveer veertig, wat op een populatie van een 140-tal leerlingen wel chique is toch?! Daarnaast doen we met onze leerlingen ook meerdaagse uitstappen en grijpen dan de kans om hen met lifetimesporten in contact te brengen, nieuwigheden of sporten die tijdens de gewone uren niet aan bod komen, zoals bv. mountainboarden of bepaalde outdoorsporten. Super vinden ze dat. En interesse tonen in hun dagelijkse activiteiten en hun sportieve belevenissen, dat vergeten we hier ook niet.”

Als ik vraag of hij ooit nog in het gewoon onderwijs aan de slag zou willen, dan beginnen zijn ogen te blinken. “Laat mij hier maar mijn ding doen”, besluit hij.

School in beweging

Campus Impuls is een school in beweging die kritisch meegaat met zijn tijd en uitdaagt om mee te bewegen. Dit alles vraagt een verregaand engagement, zowel van elke medewerker als van elke leerling. Slechts wanneer de leerling zich aangesproken voelt door de persoonlijkheid en de authenticiteit van de opvoeder en in interactie treedt, gebeurt iets waardevols en kan de leerling voor zijn omgeving en voor zichzelf zinvolle zaken tot stand brengen.

“We menen dat we met goed onderwijs de diepere vragen die elke jongere zich stelt, niet uit de weg mogen gaan. We willen een kwaliteitsvol houvast bieden aan jongeren, die het in onze tijd spiritueel en emotioneel niet altijd gemakkelijk hebben. Wij kiezen voor onderwijs dat boven onmiddellijk peilbaar nut staat. Voor ons ligt kwaliteit in authentic engagement.”

i MEER INFO

Reynaertschool Campus IMPULS OV4

Christiaan Van der Heydenlaan 24 b
9041 Oostakker
Tel 09 251 23 02 - 09 251 23 03
(secretariaat)
Bergbosstraat 55
9820 Merelbeke
Tel 09 211 15 77 (secretariaat)

Voor meer uitgebreide informatie,
bezoek de website
www.campusimpuls.be

